Razgovor s Vaskom Lipovcem

OPLEMENJENI PROSTOR

Vasko Lipovac je osebujna likovna ličnost koja se potvrdila i svojom najnovijom splitskom izložbom objekata-skulptura. Njegov stvaralački nemir kreće se u istraživanju forme, zvučne i čiste boje u prostoru kojeg nastoji oplemeniti, dati mu humanu notu, približiti ga suvremenom čovjeku svojim unutarnjim doživljajem. Onu našu svakodnevicu, često surovu i grubu, Lipovac svojim likovnim izrazom iznova vraća čovjeku dovodeći umjetnost na ulicu, u prostore čovjekova življenja i boravka. Jednostavnost njegovog likovnog izraza u objektima-skulpturama, koje vidjesmo na splitskoj izložbi, ne znači osiromašenje njegovo nego potvrđuje Lipovčevu težnju da različitim varijacijama oblika i boja stvara ugođaj vedrine, optimizma, životne radosti.

Tu se krije i unutarnji razlog Lipovčeva stvaralaštva. Tu je odgovor na ono pitanje zašto slikate, o čemu nam reče i sam umjetnik.

– Slikam zato što moram. To „moram" je zapravo unutarnji razlog o kojem nisam nikada mnogo razmišljao, ali mislim da je jedan od najbitnijih elemenata da bi čovjek radio i stvarao. O nekim drugim stimulansima teško je govoriti, jer su izvan nas i vrlo često neuhvatljivi.

– Ima li vaše stvaralaštvo neku poruku? U vašim slikama i skulpturama osjeća se vedrina, smirenje, težnja da se čovjeku pruži radost.

– Određenu ili barem smišljenu poruku nemam. Radim iskreno i sretan sam kada to i drugi osjete. Drago mi je ako drugi prime dio vedrine i radosti, koju kažete da nose moji radovi.

– Svaka nova izložba potvrduje da Vasko Lipovac istražuje forme, boju i njihovu funkciju u prostoru. Nije li tako?

– Drago mi je da ste to konstatirali.

– Je li bilo prelomnih momenata u Vašem stvaralaštvu?

– Svakako da je bilo. Vrijeme traženja vlastitog izraza obiluje i krizama. Primjerice kod mene jedan izlet u geometrijsku apstrakciju mnogo me stajao. Za kratko vrijeme sam shvatio da je to područje u kojem nemam što tražiti, ali trebalo je dosta vremena da se vratim onome što sam bezrazložno napustio.

– Imam dojam da Vi ovim svojim skulpturama osjećate svu težnju dehumaniziranog svijeta, pa čak i jedne sive, opore arhitekture koja skučuje čovjeku prirodni i duhovni horizont. Što mislite o tome?

– Svi smo mi na neki način žrtve dehumaniziranog svijeta. Svijeta koji je izložen brzim skokovima vrlo razvijene tehnike koja zbunjuje čovjeka, ostavlja mu premalo vremena da se prilagodi, da primi pozitivno i otkloni negativno. „Siva" i „opora" arhitektura nije želja arhitekata i mislim da „krivca" treba tražiti na drugoj strani. Vjerujem da neću pogriješiti ako kažem da bi baš projektanti bili najsretniji kada bi mogli projektirati stambene objekte po mjeri čovjeka i njegovih potreba, okružene parkovima, dječjim igralištima itd.

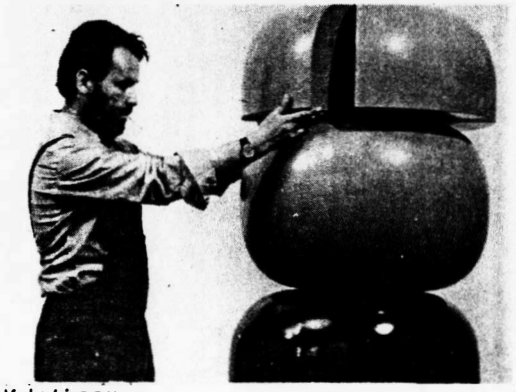
– Znanstveno-tehnološka revolucija svojim silnim zamahom otvara sve veće mogućnosti ljudskom stvaralaštvu, ali u tvorničkim halama, pogonima, čovjek je kao bačen u dehumaniziran prostor, lišen ugodnog i lijepog što bi ga razveseljavalo, oplemenjivalo i raster ećivalo. Kakva je uloga umjetnika u oplemenjivanju i estetskom osmišljavanju prostora proizvodnog rada?

– Pitanje je jako dobro, ali na žalost nisam u stanju dati potpun odgovor jer je ono vrlo kompleksno. To je područje na žalost izvan interesa onih koji bi o tome i te kako trebali voditi računa. Mislim da nije dovoljno napraviti tvorničku halu. Trebalo bi imati na umu da ljudi u tim prostorima provode radni vijek i da je vrlo važno kako će se u njima osjećati. Vrijeme bi bilo da i tu budu angažirani stručnjaci, da svojim intervencijama oplemene radno mjesto, uljepšaju okoliš itd. Ovo ne bi trebalo biti sekundarno. Poznato je da dobro uređeni prostori čine ljude na radnom mjestu zadovoljnijim, a da i ne govorimo o efektu rada itd. To bi svakako trebalo biti akcija šireg društvenog značenja na kojoj bi trebali raditi timovi stručnjaka, od psihologa do likovnih umjetnika i uz sudjelovanje onih kojima je to namijenjeno.

– Vaše su skulpture rezultat traženja mjesta likovnom u arhitekturi. Postoji li opasnost podređivanja skulpture arhitekturi?

– Najsretnije je rješenje u sintezi projektanta i likovnog radnika. Na taj način opasnosti od podređivanja skulpture arhitekturi nema. Moja razmišljanja i prijedlozi bi trebali biti dopuna ili jedan od načina oplemenjivanja prostora, a istodobno i jedan od načina približavanja likovne umjetnosti ljudima duboko vjerujući da oni imaju potrebu za njom. Intervencije u prostoru su se permanentno zaobilazile iz različitih razloga: nezainteresiranosti investitora, pomanjkanja sredstava itd. Ovom svojom izložbom pokušao sam zainteresirati i usput dokazati da se to može učiniti s relativno malim sredstvima.

I. MLIVONČIĆ

Vasko Lipovac:

Vasko Lipovac Skulpture